Міністерство освіти і науки України
Одеський державний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра нормальної і патологічної морфології та судової ветеринарії

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУДОВОЇ ВЕТЕРИНАРІЇ, МОРФОЛОГІЇ ТА ПАТОМОРФОЛОГІЇ»

17–18 червня 2021 р., м. Одеса

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Одеса – 2021

Тези доповідей міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні питання судової ветеринарії, морфології та патоморфології» (м. Одеса, ОДАУ, ФВМ, 17–18 червня 2021 р.). Одеса, 2021. 120 с.

У збірнику представлено тези доповідей міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні питання судової ветеринарії, морфології та патоморфології». Конференція проходила на базі Одеського державного аграрного університету 17–18 червня 2021 року. Впродовж конференції представлено 49 доповідей, підготовлених за результатами оригінальних досліджень у галузі судової ветеринарії, морфології, патоморфології, а також щодо актуальних питань ветеринарної медицини (паразитологія, акушерство та гінекологія, ветеринарно-санітарна експертиза).

Тези, включені до збірки, представлені у вигляді, в якому були подані авторами з деякими суто технічними правками. Організатори конференції не несуть відповідальності щодо науковості та змісту представлених матеріалів.

Технічне редагування: І. Є. Запека

Бойко А. І., Півень О. Т.
МОНІТОРИНГ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ СМЕТАНИ ДОМАШНЬОГО ВИРОБНИЦТВА…………………………………………………………………… 105
Грудецька Д. В., Сімонов М. Р., Дашковський О. О.
КОНЦЕНТРАЦІЯ ІНСУЛІНОПОДІБНОГО ФАКТОРУ РОСТУ В МОЛОЗИВІ, МОЛОЦІ ТА ПЛАЗМІ КРОВІ КОРІВ…………………………………………… 106
Кононенко Н.В., Морозов М.Г.
КОРЕКЦІЯ ПЕРЕБІГУ РОДІВ ТА ПРОФІЛАКТИКИ АКУШЕРСЬКОЇ ПАТОЛОГІЇ У КОРІВ-ПЕРВІСТОК У ПІСЛЯРОДОВИЙ ПЕРІОД………………………………… 107
Коренєва Ж. Б., Мазуренко Ю. О., Шовкопляс І. І.
МОНІТОРИНГ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ЕКЗОТИЧНИХ ПТАХІВ В УМОВАХ ВЕЛИКИХ МІСТ……………………………………………………………………… 109
Кривий М.Ф., Франчук-Крива Л.О.
ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ СУБКЛІНІЧНОГО ЕНДОМЕТРИТУ К КОРІВ…………………………………………………………… 111
Мельничук В.В., Євстаф'єва В. О.
АНТИГЕЛТИМІНТИКОРЕЗИСТЕНТНІСТЬ НЕМАТОД РОДУ *TRICHURIS*, ПАРАЗИТУЮЧИХ У ОВЕЦЬ, ДО КОМБІНОВАНИХ АНТИГЕЛЬМІНТНИХ ПРЕПАРАТІВ……………………………………………………………………………. 113
Мусіч Є.І., Юров К. І., Півень О.Т.
МОНІТОРИНГ ОКРЕМИХ ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ПОЛІФЛОРНОГО МЕДУ, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ У ТОРГІВЕЛЬНІЙ МЕРЕЖІ М. ОДЕСИ……………………………………………………………………………. 115
Новіков Л. С., Півень О. Т.
МІКРОСТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ВОЛОГИХ КОРМІВ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА ДЛЯ СОБАК ……………………………………………………… 117
Протопопенко В.Д., Розум Є.Є.
ЕФЕКТИВНІСТЬ СТИМУЛЯЦІЇ СТАТЕВОЇ ФУНКЦІЇ У КОРІВ ГОРМОНАЛЬНИМИ І ТКАНИННИМИ ПРЕПАРАТАМИ………………………….. 118

2. Комплекс диагностических и лечебно-профилактических мероприятий при воспалительных заболеваниях органов репродукции у коров / В.П. Хлопницкий, А.А. Сидорчук, С.В. Васенко и др. Ветеринария. 2016. №7. С. 42-46.
3. Стравський Я. С., Панич О. П., Стефаник В. Ю., Кобилюх І. Б. та ін. Діагностика, лікування та профілактика акушерської патології у корів. Львів:ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок, 2017. 68 с.
4. Тресницька В.А. Динаміка поширеності акушерської та гінекологічної патології первісток та корів в господарствах Луганської області. Збірник наукових праць БДАУ. Біла Церква, 2006. №41. С. 223–229.

УДК 636.32/.38.09:616.995.1:615.284

АНТИГЕЛТИМІНТИКОРЕЗИСТЕНТНІСТЬ НЕМАТОД РОДУ *TRICHURIS*, ПАРАЗИТУЮЧИХ У ОВЕЦЬ, ДО КОМБІНОВАНИХ АНТИГЕЛЬМІНТНИХ ПРЕПАРАТІВ

Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О.
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава, Україна

Актуальність проблеми. Термін антигельмінтикорезистентність (АР) визначено вченим Köhler, P. 2001, як генетично передана втрата чутливості до певних класів антигельмінтних препаратів у популяції гельмінтів, які раніше були чутливими до цих засобів [1]. Дослідниками встановлено, що у популяції нематод алелі, що кодують стійкість до протипаразитарних препаратів, з'являються як наслідок своєрідних мутацій. У зв'язку з цим, лікування тварин хворих на гельмінтози препаратами, що відповідають алелям «стійкості» сприяє збільшенню частки резистентних паразитів у популяції [2].

Розвиток стійкості нематод до різних груп антигельмінтних препаратів наразі вважається надзвичайно актуальною проблемою, оскільки за останні кілька десятиліть науковцями та науковими установами було створено відносно мало хімічно несхожих груп антигельмінтних засобів. Більшість загальновживаних антигельмінтиків належать до однієї з трьох хімічних груп, зокрема бензимідазолів, імідазотіазолів чи макроциклічних лактонів, у яких усі окремі сполуки діють практично однаково. Таким чином, резистентність серед популяції нематод до однієї конкретної сполуки може супроводжуватися стійкістю й до інших груп препаратів (так звана побічна стійкість) [3].

Загальновідомо, що шлунково-кишкові нематоди серед жуйних тварин, завдають господарствам втрат, і, становлять проблему добробуту тварин у всьому світі. Протягом багатьох десятиліть використання антигельмінтних препаратів займало центральне місце в програмах боротьби з цими гельмінтами. Проте, інтенсивне та безконтрольне їх використання в господарствах, без відповідної ротації призвело до проблем пов'язаних з появою стійкості до наявних на сьогодні препаратів. Дослідження показують, що термін від появи нового класу антигельмінтних препаратів до виявлення резистентності у нематод становить менш як 10 років [4]. У світі питанням антигельмінтикорзистентності присвячено надзвичайно велику кількість праць, проте у нашій державі виявлено лише окремі повідомлення. У зв'язку з вищенаведеними, важливим є вивчення питання появи резистентності нематод (збудників гельмінтозів тварин) до антигельмінтиків у різних природо-кліматичних зонах України.

Метою дослідження було з'ясувати ситуацію щодо антигельмінтикорезистентності у нематод роду *Trichuris,* паразитуючих у овець, до комбінованих антигельмінтних препаратів на території Полтавської області.

Матеріали і методи. Дослідження проводили в літньо-осінній період 2019 р. на базі лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавської державної аграрної академії. Експериментальні дослідження проводили в умовах приватного господарства ТОВ «Агротехсервіс» Полтавської області на вівцях романівської породи віком 8 міс. – 3 роки, спонтанно інвазованих збудником трихурозу. Інвазованість тварин визначали за кількісним методом з використанням камери Мак Мастера.

Було сформовано дві дослідні групи тварин по десять голів у кожній.

Вівцям першої дослідної групи випоювали індивідуально препарат «Комбітрем емульсія» (ТОВ «Бровафарма», Україна) з водою до початку вранішньої годівлі у дозі 0,75 мл / 10 кг маси тіла одноразово.

Вівцям другої дослідної групи вводили підшкірно препарат «Клозіверон розчин для ін'єкцій» (ТОВ «БіоТестЛаб», Україна) у дозі 0,5 мл/25 кг маси тіла одноразово.

Дослідні тварини протягом періоду експерименту перебували в аналогічних умовах годівлі й утримання.

Визначення резистентності гельмінтів до антигельмінтиків проводили за допомогою загальноприйнятого тесту зменшення кількості яєць в пробах фекалій (FECRT) на 14-ту добу досліду після останнього задавання препаратів згідно з формулою McKenna, 2006.

Оцінку ефективності препаратів проводили згідно з рекомендаціями Всесвітньої асоціації сприяння ветеринарній паразитології (W.A.A.V.P.) за критеріями, що висуваються для хімічних речовин з антипаразитарною активністю. Облік здійснювали за показником активності антигельмінтних хімічних речовин за наступними критеріями: (1) *високо ефективний*, коли зменшується кількість яєць паразитів більш ніж на 98 %; (2) *ефективний*, зі зменшенням на 90–98 %; (3) *помірно ефективний*, зі зменшенням на 80–89 %; (4) *недостатньо активний*, зі зменшенням менше 80 %. Математичний аналіз отриманих даних проводили з використанням пакета прикладних програм Microsoft «EXCEL». Розраховували стандартну похибку (SE) і середні значення (M).

Результати. Показники резистентності до антигельмінтних препаратів за результатами FECRT-тесту наведено в таблиці.

Таблиця 1

Результати FECRT-тесту

Група овець, препарат	До обробки		Після обробки		FECRT, %
	хворих тварин, гол / %	ЯГФ, M±SE	хворих тварин, гол / %	ЯГФ, M±SE	
№ 1. Комбітрем емульсія	10 / 100	410,00±37,12	2 / 20	50,00	87,80
№ 2 Клозіверон р-н для ін'єкцій	10 / 100	335,00±35,78	0	0	100,00

Дослідженнями встановлено, що у першій дослідній групі тварин, де був використаний антигельмінтний засіб Комбітрем емульсія, показник FECR тесту становив 87,81 %, що згідно з критеріями рекомендованими W.A.A.V.P. відповідало третьому класу ефективності, тобто препарат щодо нематод роду *Trichuris* виявився помірно ефективним.

Разом з тим, використання засобу Клозіверон у вигляді розчину для ін'єкцій призводило до 100 % одужання тварин дослідної групи та свідчило про відсутність резистентності до засобу.

На нашу думку, така тенденція пояснюється способом введення антигельмінтиків та свідчить про ефективне використання ін'єкційних форм комбінованих антигельмінтних препаратів за трихурозної інвазії у овець.

Висновки. Дослідження доводять відсутність резистентності нематод *Trichuris* spp. до препарату Клозіверон (FECR=100 %). Виявлена наявність резистентності нематод *Trichuris* spp. до засобу Комбітрем емульсія, за даними FECR-тесту препарат є помірно ефективним (87,80 %).

Список літератури

1. Köhler, P. (2001). The biochemical basis of anthelmintic action and resistance. *International Journal for Parasitology,* 31 (4), 336–345. doi: 10.1016/s0020-7519(01)00131-x

2. Gilleard, J. S., & Beech, R. N. (2007). Population genetics of anthelmintic resistance in parasitic nematodes. *Parasitology,* 134 (8), 1133–1147. doi:10.1017/s0031182007000066

3. Vercruysse, J., Albonico, M., Behnke, J. M., Kotze, A. C., Prichard, R. K., McCarthy, J. S., Montresor, A., Levecke, B., & Levecke, B. (2011). Is anthelmintic resistance a concern for the control of human soil-transmitted helminths? *International Journal for Parasitology: Drugs and Drug Resistance,* 1 (1), 14–27. doi: 10.1016/j.ijpddr.2011.09.002

4. Kaplan, R. M. (2004). Drug resistance in nematodes of veterinary importance: a status report. *Trends in Parasitology,* 20 (10), 477–481. doi: 10.1016/j.pt.2004.08.001

УДК 636.09:614.31:638.16(477.74-20)

МОНІТОРИНГ ОКРЕМИХ ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ПОЛІФЛОРНОГО МЕДУ, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ У ТОРГІВЕЛЬНІЙ МЕРЕЖІ М. ОДЕСИ

Мусіч Є. І., Юров К. І., Півень О. Т.
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Актуальність. Проблема якості харчових продуктів вважається однією з найважливіших проблем, так як життя людини, її здоров'я та праця неможливі без повноцінного харчування. Вже давно вчені розробили теорію збалансованого харчування, внаслідок якої в раціоні людини повинна міститися не тільки необхідна кількість білків, жирів, вуглеводів, але і речовини, як є незамінними в організмі, такі як амінокислоти, вітаміни, мінеральні солі, в певних, вигідних для людини пропорціях. Мед містить дуже багато мінеральних речовин і мікроелементів: фосфор, залізо, мідь, кальцій, свинець, калій, фтор, цинк і ін. Мед має різноманітну кількість вітамінів: В1, В2, В3, PP, В6, С, каротин та інші, які нешвидко руйнуються при зберіганні [3].

Згідно Директиви Ради ЄС 2001/110/ЄС мед є натуральною солодкою речовиною, яку виробляють бджоли *Apis mellifera* з нектару рослин або з секреції живих частин рослин або виділень комах, які живляться рослинами, на живі частини рослин, які збирають бджоли, перетворюють шляхом поєднання з власними особливими речовинами, відкладають, зневоднюють, зберігають та залишають у стільниках для достигання [5].

Україна виробляє значну кількість меду. Останніми роками ми входили до п'ятірки виробників у світі за кількістю цієї продукції. Саме тому, наша держава може з